

100op100

Van wild café-idee naar een doel met sociaal-maatschappelijke impact

*Een Indian summer en het terras van café Den Venetiaen in Hoegaarden...
meer was er niet nodig voor de geboorte van 100op100.*

Maar wat is 100op100 nu eigenlijk?

100op100 is meer dan een uitstekend rapport. 100 x 110 meter is nl. 1 hectare. De initiatiefnemers Patrick en Filip zijn beiden samengeteld 100 jaar. 100 x 100 is het bedrag nodig voor een extra hectare weidse weiden en wilde bossen natuurgebied. Maar het verwijst ook naar € 100 per km sponsoring voor het stappen van de 100 km lange dodentocht van Bornem. Want dat is exact wat Patrick en Filip gaan doen voor meer groen: **100 km stappen binnen de 24 uur.**

En meer groen, dat kunnen we echt wel gebruiken. Verschillende internationale rapporten wijzen ons erop dat extra groen bijdraagt aan de genezing van verschillende 'welvaartsziektes': stress, burn-out en angsten, om er maar enkele te noemen.

Ons goed doel bestaat erin te ijveren voor meer groen in Vlaanderen. En dus is Natuurpunt een evidente keuze. Het sponsorbedrag gaat integraal naar de uitbreiding van natuur, meer bepaald van de Mene-Jordaanvallei te Hoegaarden. Verschillende partners helpen ons hierbij: AS Adventure, Vaude, Keen, Nikon, Rewilding Drum, Nononsens Nutrition Program en café Den Venetiaen.

Super sportief zijn we niet, maar een beetje uitdaging schuwen we niet. Een goede voorbereiding en regelmatige trainingen zullen ons zeker klaarstomen. Mede door de hulp van onze partners wordt het doel met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid bereikt. Een extra hectare natuur.

Naast het sportieve en sociale luik zorgen we ook voor wat amusement en een artistieke toets. Kunstenaar Bob Verschuieren heeft ons unieke 100op100 logo-mannetje ontworpen.

Ook een aantal evenementen zijn gepland:

- **Kick-off** zondag 18 juni. Een prachtige wandeling doorheen de Hoegaardse natuurgebieden waaronder Mene-Jordaan. **Dichter Geert Briers** zal ons hier zijn mooiste gedichten in het oor komen fluisteren.
- Op dinsdag 20 juni zal **Dirk Draulans** een lezing geven om 20u00 in Den Venetiaen te Hoegaarden. Kaarten enkel verkrijgbaar ter plekke. Aantal plaatsen zijn beperkt!
- **Afternoon-walk-td** op zondag 25 juni vanaf 15u00 eveneens in Den Venetiaen. Vrije toegang.
- Op 26 en 27 juni komt de Gemeentelijke Basisschool Hoegaarden **sponsorwandelen in Mene-Jordaan**.

Het project 100op100 kan je sponsoren door een storting op rekening BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt Beheer Mechelen met vermelding: 100op100 project 9946.

Of door jullie aanwezigheid op één of alle evenementen die we hierrond organiseren.

Je vindt ons mannetje ook terug op de 100op100 t-shirts. Ga maar eens kijken op www.velpe-mene.be/100op100, bestel je maat en je steunt 100op100.

Voor alle info www.facebook.com/100op100.
Like & volg ons, we worden er met z'n allen beter van!

Mene-Jordaan:

een mysterieuze naam voor een formidabel Natuurgebied in de driehoek Willebringen-Hoksem-Meldert. Een pittoresk valleigebied met holle wegen, taluds, soorten- en structuurrijke graslanden en kabbelende beken te midden van een uitgestrekt open akkercomplex. Het Brabantse Haspengouw ten top maar dan mét biodiversiteit.

In tegenstelling tot het grootste deel van Vlaanderen kenmerkt Haspengouw zich door zijn kerndorpen aan de rand van smalle valleien en glooiende akkerlandschappen. Mene-Jordaan is dan ook een perfect voorbeeld van dit historische landschap. Dit landschap met de valleicomplexen van Molenbeek, Jordaan, Fonteinbeek, Bosbeek en Mene en de steile valleiflanken met kalkontsluitingen biedt grote mogelijkheden voor natuurversterking en natuurontwikkeling.

Lastige keienakker of kalkrijke bodem met veel kansen voor de natuur. Foto Archief JR

MENE-JORDAAN

EEN NATUURPAREL IN DE KIJKER MET CAMPAGNE 100op100

Start van een natuurproject met ambitie

Historisch gezien was de vallei één grote gemeenschappelijke weide. De benaming 'Vroente' in Hoksem verwijst hier nog naar. Tot in het midden van vorige eeuw werd de vallei gehooïd en beweïd. Het is pas na de wereldoorlog II dat de vallei voor de landbouw in onbruik geraakt door de ingang van nieuwe landbouwtechnieken. De vallei werd voor grote delen verlaten, hooilanden verruïgden en bos deed opnieuw zijn intrede in de

Mene-Jordaan. Naar soortenrijke hooilanden met o.m. tapijten van pinksterbloem zijn buiten de Natuurgebieden steeds zeldzamer. Foto Pieter Abts

Droge voedselarme graslanden hebben een zeer grote rijkdom aan bloemen en insecten, zoals hier de beemdkroon met knautiabij.
Foto Pieter Abts

open vallei. Drogere delen werden omgezet naar akker, de dorpsgemeenschap werd steeds minder afhankelijk van de vallei en zijn graas- en hooilanden.

In 1996 besloot de Regionale Vereniging Natuur en Landschap (voorloper van Natuurpunt Oost-Brabant) om een natuurproject met ambitie op te starten. De eerste percelen werden aangekocht en het historische beheer werd opnieuw opgestart. Op de kwelrijke hooilanden borrelde het kalkrijke en ijzerrijke water op. De natuur reageerde fantastisch op het beheer en de resultaten volgden: bloemrijke soortenrijke graslanden met pluimzegge, brede orchis, adderwortel, echte koekoeksbloem.

Het jonge gebied groeide als kool en al vlug ontstond een grote mozaïek van beheerde natuurpercelen afgewisseld met te koesteren nieuwe, meer ruigere natuur. Nieuwe broekbossen verschenen in de vallei naast (water)rietlanden en moerassige ruigten. Al vlug bleek dat de vallei meer en grotere natuurmogelijkheden bezat dan het tot dan toe toegepaste pastorale natuurbeheer.

Nieuwe kansen voor de natuur

De bodems die te steil of te nat waren voor de landbouw evolueerden tot loofbos. Op de valleiflank van de Bosbeek kocht Natuurpunt een groot deel van het Willebringenbos. Ook het boscomplex in de omgeving van de oude molen van Meldert kon definitief beschermd worden. Maar de vallei en de kansen voor natuur in de vallei waren veel groter. De steile valleiflanken met o.m. dagzomende Gobertangesteent en ook zandige ontsluitingen waren allemaal omgezet naar akker, met alle gevolgen van dien op vlak van erosie en afspoeling. Hierdoor zat de smalle vallei vast in zijn (te) enge keurslijf en had geen kans om een duurzaam geheel te vormen.

Bloemrijke moerassige ruigten met kattenstaart en moerasspirea geven een zomers cachet aan de vallei en zijn goed voor vogels.
Foto Pieter Abts

Na meer dan 20 jaar werken en actie voeren door Natuur en Landschap (nu Natuurpunt Oost-Brabant) en telkens tussenkomen bij het ene ontwerpplan en dan weer het andere structuurplan kwam in 2001 een einde aan de ruilverkaveling Hoegaarden. Toen werden in de smalle vallei van de Molen- en Menebeek 11 ha sterk hellende percelen voorzien voor de ontwikkeling van gradiënt- en bufferzones. Op deze steile flanken zorgt de Gobertagesteen voor een grote kalkrijkdom en zeer bijzondere plantensoorten, net zoals in het Natuurgebied Rosdel even verderop in Hoegaarden. Natuurpunt zette de percelen om naar natuurgrasland met spontane opslag van struwelen zoals van sleedoorn, en naar bossen die aansluiten bij de oude bossen.

Dit alles niet zonder resultaat. In 2015 werd er na 40 jaar afwezigheid opnieuw een succesvol broedgeval van de grauwe klauwier vastgesteld. We dromen luidop van meer dan de terugkeer van een duurzame populatie grauwe klauwier. Ook de das staat op het verlanglijstje. In de vallei heeft op sommige beheerde percelen de brede orchis reeds een piek van 1573 bloeiende exemplaren bereikt en Mene-Jordaan vormt dus samen met Snoekengracht (Boutersem), Aardgat (Tienen) en Zwarte Bos (Bierbeek) ook voor dit vegetatietype een topgebied. Eén perceel herbergt zelfs de best ontwikkelde vegetatie met moeraszoutgras in het binnenland. Op andere plaatsen zijn er unieke kalktufontwikkelingen. Allemaal prioritaire habitats in de Europese Habitatrichtlijn. Spijtig genoeg werd deze vallei door een gebrek aan kennis in die periode niet bij de habitatgebieden opgenomen. Maar dit ontslaat de Vlaamse overheid niet van de verplichting deze prioritaire habitats in stand te houden.

Foto Pieter Abts

Met de steun van campagne 100op100: meer beleefbare natuur in beleefbaar landschap

Mene-Jordaan heeft nog veel extra kansen voor ontwikkeling van topnatuur. Europese topnatuur zoals we ook konden ontwikkelen in Rosdel. Voor het deel van het gebied dat valt onder de lopende ruilverkaveling Willebringen zijn de kruitlijnen uitgezet in het goedgekeurde structuurplan. Het komt er nu op aan om de stap te zetten van goedgekeurd plan naar realisatie op het terrein. Van natuur op papier naar natuur in het veld. In het ruilverkavelingsplan is opgenomen dat de zuidgerichte hellende flanken worden omgezet naar natuur en toegevoegd aan het natuurgebied.

Voor al het Pertseveld en de omgeving van het Willebringenbos (Hoksem) en de Zegelberg (Oorbeek-Kumtich) zijn de twee meest potentierijke deelgebieden met kalkrijke valleiflanken waar een realisatie van een nieuw Rosdel tot de mogelijkheden behoort.

Het natuurgebied Mene-Jordaan verken je best te voet langs kleine paadjes kronkelend door bos en weide, langs diepe holle wegen en langs vele punten met prachtige panoramische vergezichten. Het aangeduide wandelcircuit van de Mene-Jordaan wandeling start aan de kerk in Meldert.

Maar je kan natuurlijk ook meedoen aan de sponsorwandeling in het kader van de campagne 100op100 opgezet door Patrick en Filip ten voordele van de Mene-Jordaanvallei, en dit op zondag 18 maart.

Sponsorwandeling 100op100 in Hoegaarden

Zondag 18 juni 2017

Sponsortocht doorheen de Hoegaardse natuur: Rosdel, Meldertbos en Mene-Jordaan. Er zijn twee parcours. Voor **Patrick en Filip** een training, voor ons een uitdaging op een groot circuit (17 km) of een klein circuit (7 km) doorheen onze mooiste natuurgebieden. Onderweg landschapsposten.

Afspraak: doorlopend vanaf 10u00, vertrek mogelijk tot 15u00. Start en inschrijving aan café Den Venetiaan, Gemeenteplein 22, Hoegaarden.

Deelname: min. € 5 voor volwassenen, kinderen tot 12 jaar gratis. Een grotere gift is uiteraard welkom.

Info: Hugo Abts, natuurpunt@velpe-mene.be

100op100 kan je ook sponsoren door een storting op rekening BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt Beheer Mechelen met vermelding: 100op100 project 9946. Voor giften vanaf € 40 krijg je een fiscaal attest.